

BÀI GIẢNG
KẾT CẤU BÊ TÔNG CỐT THÉP

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN (tt)

4.3. TÍNH TOÁN CẤU KIỆN CHỊU UỐN CÓ TIẾT DIỆN HÌNH CHỮ NHẬT THEO CƯỜNG ĐỘ TRÊN TIẾT DIỆN THẲNG GÓC.

Phân biệt hai trường hợp đặt cốt thép:

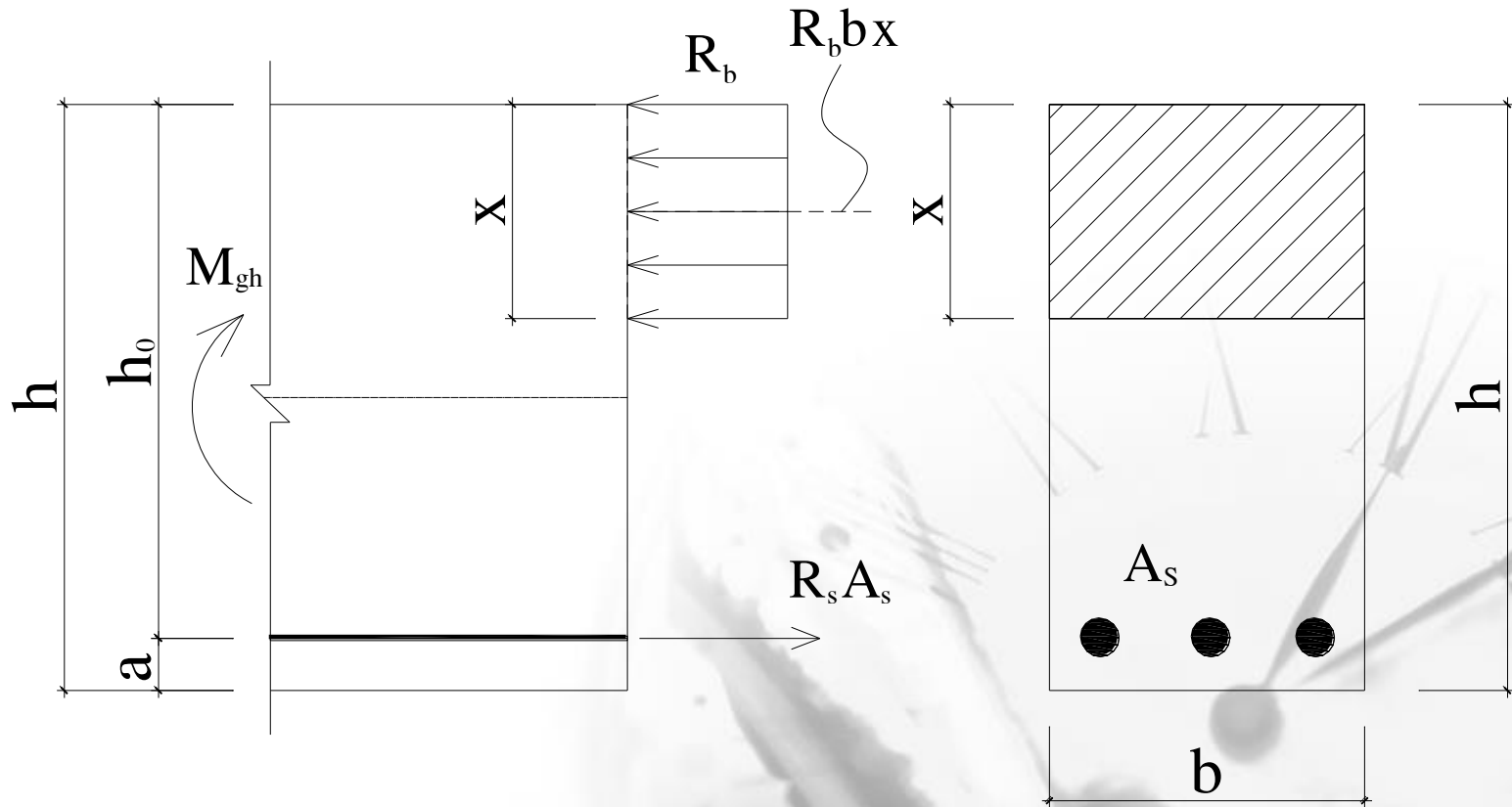
- Đặt cốt đơn (**Tension steel only**)
- Đặt cốt kép (**Doubly reinforcement**)

4.3.1. Cấu kiện có tiết diện chữ nhật đặt cốt đơn

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN (tt)

a. Sơ đồ ứng suất

Hình 4.6. Sơ đồ ứng suất

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN (tt)

b. Các công thức cơ bản

Chiếu các lực lên phương của trục cấu kiện:

$$R_b b x = R_s A_s \quad (4.1)$$

Lấy tổng momen đối với trục đi qua trọng tâm A_s và vuông góc với mặt phẳng uốn:

$$M_{gh} = R_b \cdot b \cdot x \cdot \left(h_0 - \frac{x}{2} \right) \quad (4.2)$$

$$M \leq M_{gh} \quad (4.3)$$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN (tt)

c. Điều kiện hạn chế

Thực nghiệm cho thấy phá hoại dẻo xảy ra khi:

$$\xi = \frac{x}{h_o} \leq \xi_R = \frac{x_R}{h_o} = \frac{\omega}{1 + \frac{R_s}{\sigma_{sc,u}} \left(1 - \frac{\omega}{1,1}\right)} \quad (4.4)$$

d. Vận dụng

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN (tt)

4.3.2. Trường hợp đặt cốt kép

Nếu $\alpha_m = \frac{M}{R_b \cdot b \cdot h_0^2} > \alpha_R$ thì ta có thể đặt cốt thép A'_s

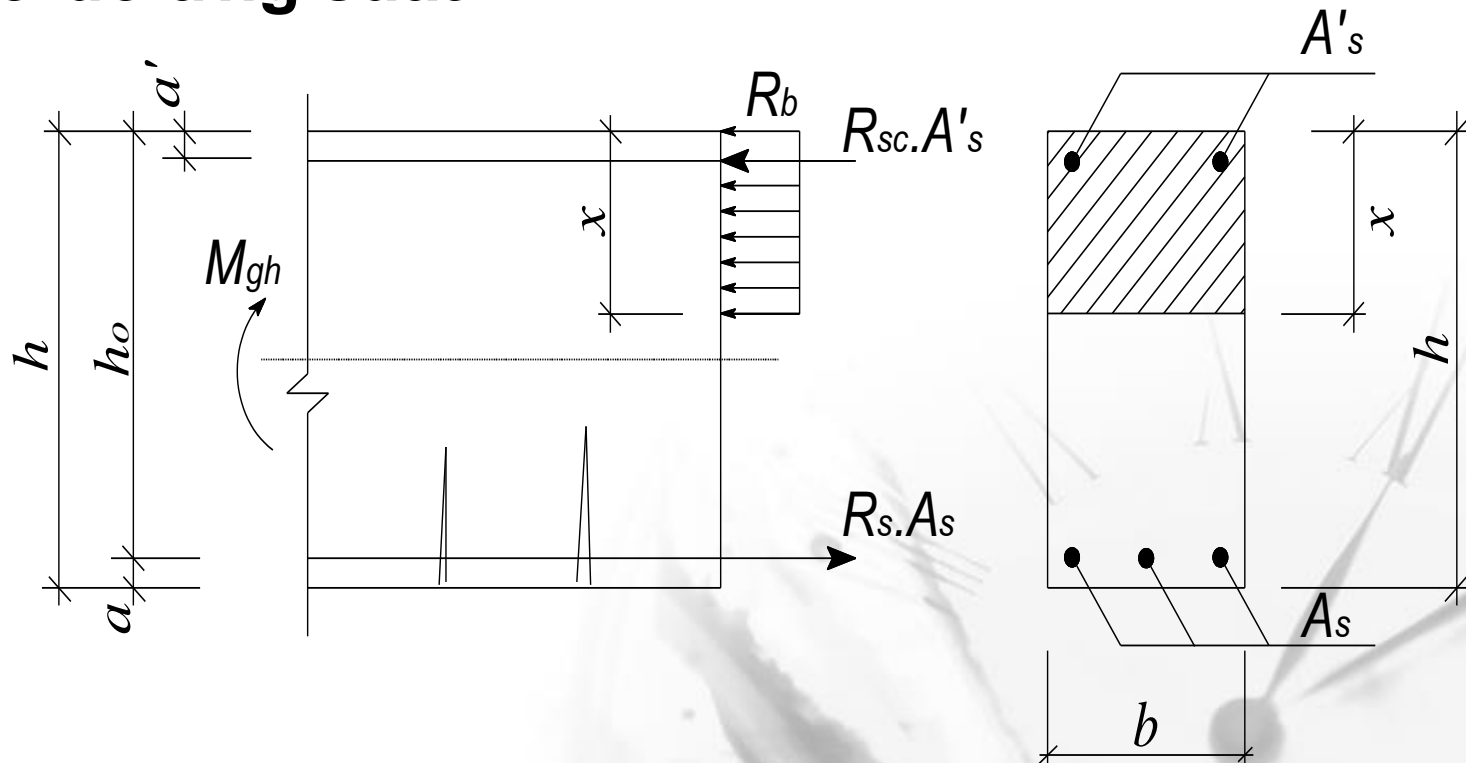
trong vùng bê tông chịu nén.

Tuy nhiên chỉ nên đặt cốt thép A'_s :

- ✓ Cần hạn chế kích thước tiết diện.
- ✓ Khi tiết diện chịu mô men đổi dấu.
- ✓ Khi $\alpha_R < \alpha_m \leq 0,5$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN (tt)

a. Sơ đồ ứng suất

Hình 4.7. Sơ đồ ứng suất của tiết diện có cốt kép

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN (tt)

b. Thiết lập công thức

$$R_s A_s = R_b b x + R_{sc} A'_s \quad (4.4)$$

$$M_{gh} = R_b b x \left(h_0 - \frac{x}{2} \right) + R_{sc} A'_s (h_0 - a') \quad (4.5)$$

c. Điều kiện hạn chế

$$x \leq \xi_R h_0 \quad \text{hoặc} \quad \xi \leq \xi_R \quad \text{hoặc} \quad \alpha_m \leq \alpha_R$$

Để ứng suất trong cốt thép A'_s đạt tới R_{sc}

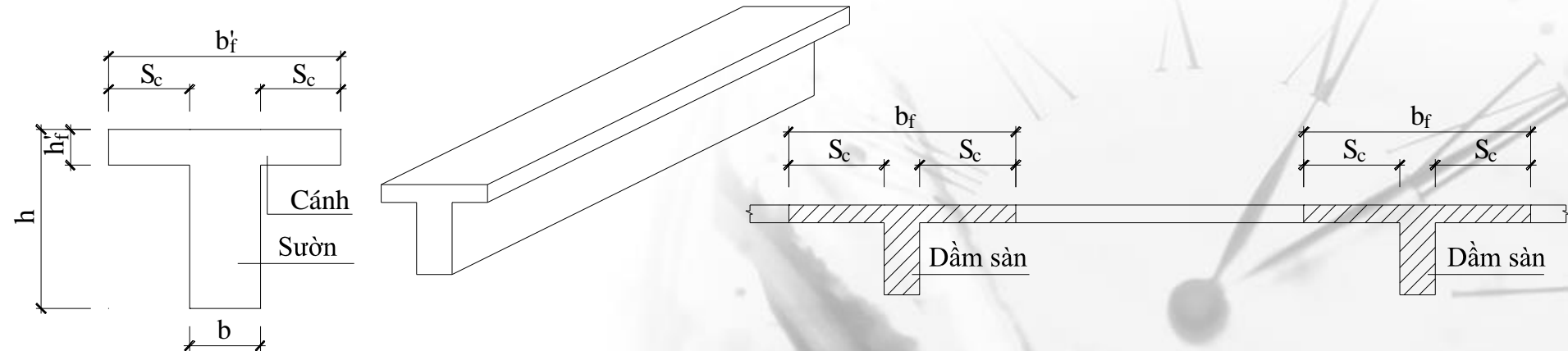
$$x \geq 2.a' \quad (4.6)$$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.4. TÍNH TOÁN CẤU KIỆN CÓ TIẾT DIỆN CHỮ T THEO CƯỜNG ĐỘ TRÊN TIẾT DIỆN THẲNG GÓC.

4.4.1. Đặc điểm cấu tạo và tính toán

H 4.8. Dầm mặt cắt chữ T

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.4. TÍNH TOÁN CẤU KIỆN CÓ TIẾT DIỆN CHỮ T THEO CƯỜNG ĐỘ TRÊN TIẾT DIỆN THẲNG GÓC.

4.4.1. Đặc điểm cấu tạo và tính toán

H 4.9. Các trường hợp tính toán cấu kiện chịu uốn có tiết diện chữ T

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

Đối với dầm độc lập:

- ✓ $S_c \leq 1/6$ nhịp dầm, đồng thời:
  - ✓ Khi $h'f \geq 0,1h$, lấy $S_c \leq 6h'f$
  - ✓ Khi $0,05h \leq h'f < 0,1h$ lấy $S_c \leq 3h'f$
  - ✓ Khi $h'f < 0,05h$ lấy $S_c = 0$
-

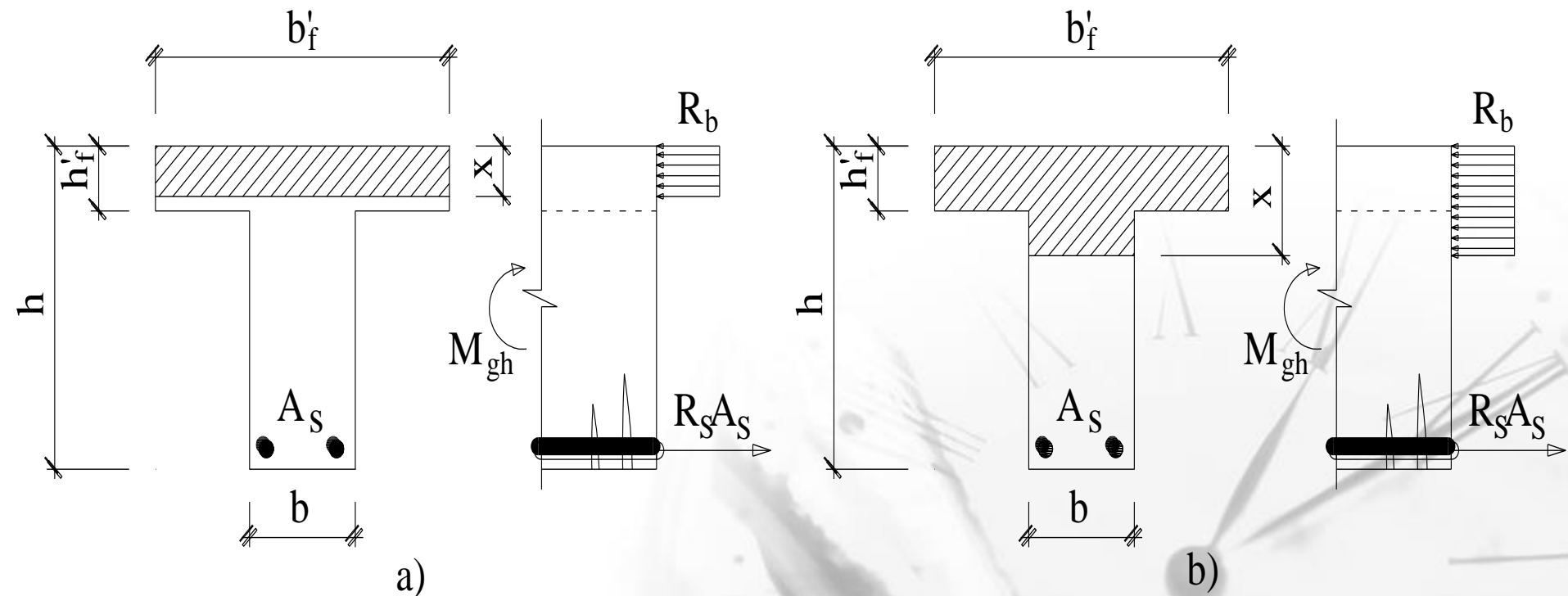
Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

Đối với dầm sàn đúc liền với bản:

- ✓ $S_c \leq 1/6$ nhịp dầm, đồng thời:
- ✓ Khi có dầm ngang hoặc khi bề dày của cánh $h'f \geq 0,1h$ thì S_c phải không vượt quá $1/2$ khoảng cách thông thủy giữa hai dầm dọc.
- ✓ Khi không có dầm ngang hoặc khi khoảng cách giữa chúng lớn hơn khoảng cách giữa hai dầm dọc và khi $h'f < 0,1h$ thì $S_c \leq 6h'f$
- ✓ Khi $h'f < 0,05h$ lấy $S_c = 0$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.4.2. Sơ đồ ứng suất

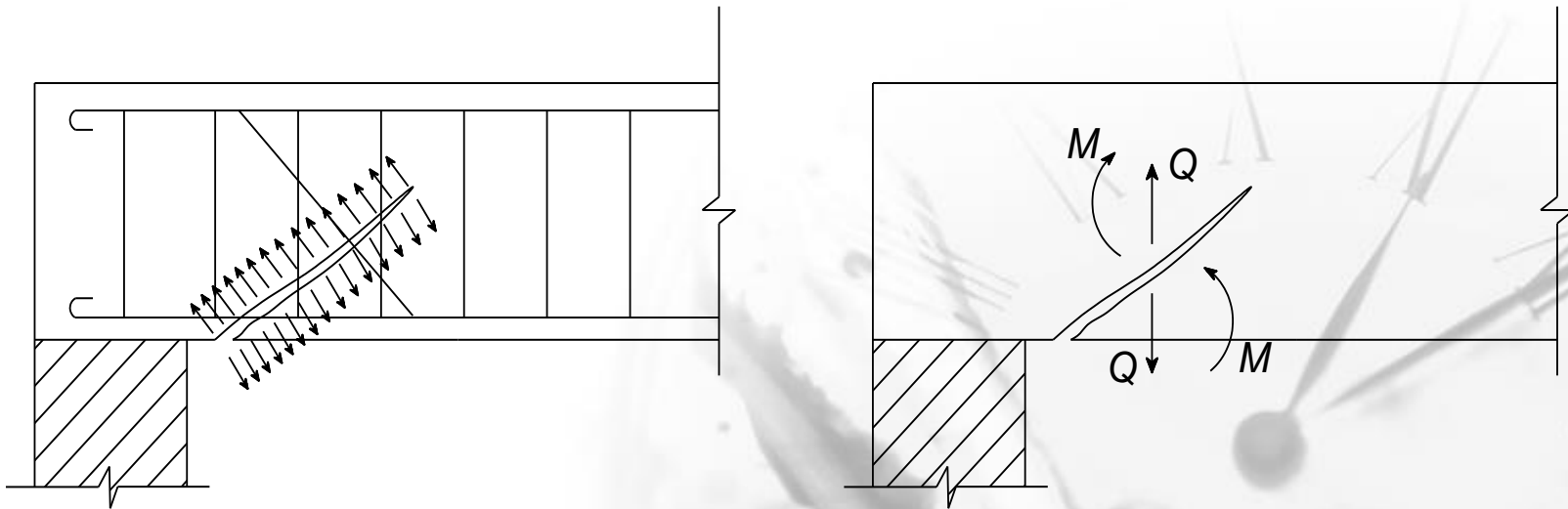

H 4.10. Sơ đồ ứng suất cho cấu kiện có tiết diện chữ T
a) Trục trung hòa qua cánh   b) Trục trung hòa qua sườn

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.5. TÍNH TOÁN CƯỜNG ĐỘ TRÊN TIẾT DIỆN NGHIÊNG

4.5.1. Sự phá hoại trên tiết diện nghiêng

H 4.11. Mô tả sự phá hoại trên tiết diện nghiêng

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.5.2. Các điều kiện hạn chế khi tính toán lực cắt

a. Điều kiện hạn chế

$$Q \leq 0,3\varphi_{w1} \varphi_{b1} R_b b h_0 \quad (4.6)$$

Trong đó:

φ_{w1} : hệ số xét đến ảnh hưởng của cốt đai đặt vuông góc với trục cấu kiện

φ_{b1} : hệ số xét đến khả năng phân phối lại nội lực cho các loại bê tông khác nhau.

$$\varphi_{w1} = 1 + 5.\alpha.\mu_w \leq 1,3; \varphi_{b1} = 1 - \beta.R_b$$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

b. Điều kiện tính toán

Gọi Q_{bo} là khả năng chịu cắt của bê tông khi không có cốt đai, công thức thực nghiệm:

$$Q_{bo} = \frac{\varphi_{b4} \cdot (1 + \varphi_n) \cdot R_{bt} \cdot b \cdot h_0^2}{c} \quad (4.6)$$

φ_{b4} : hệ số phụ thuộc vào loại bê tông, bê tông nặng
lấy $\varphi_{b4} = 1,5$

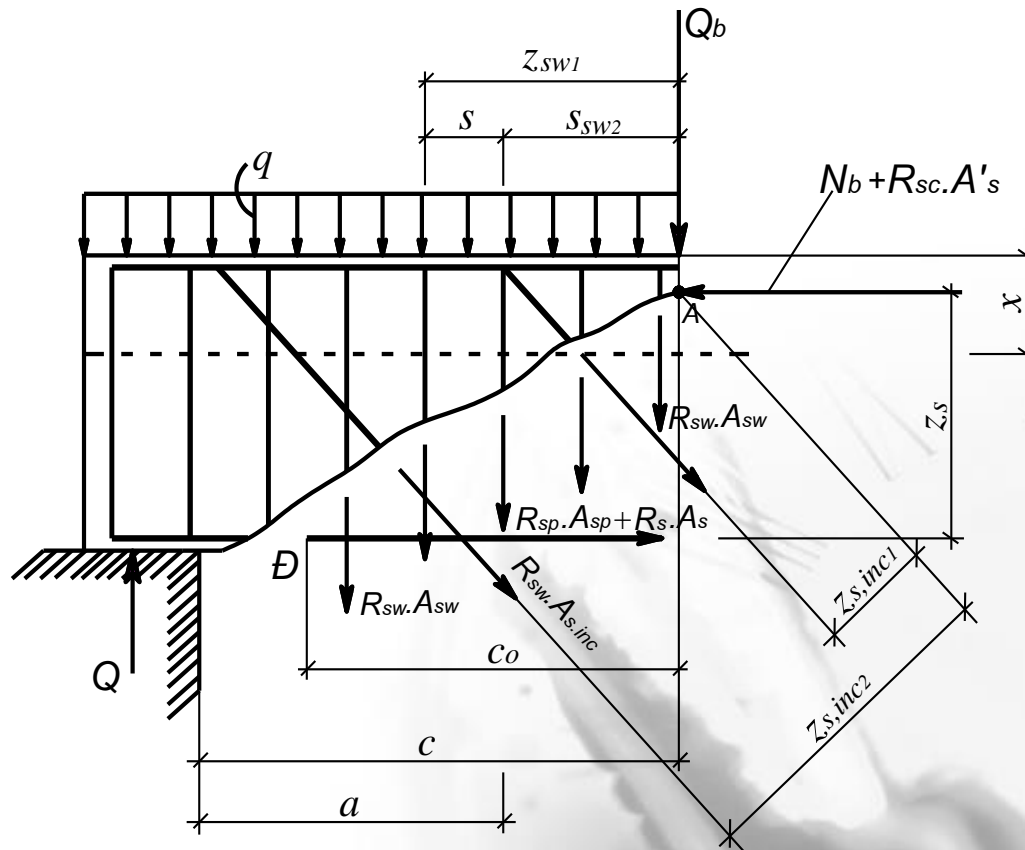
φ_n : hệ số kể đến ảnh hưởng của lực dọc trục

c : chiều dài hình chiếu của tiết diện nghiêng trên trục
cấu kiện tính từ mép tựa, $c \leq c_{max} = 2 \cdot h_0$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.5.3. Điều kiện cường độ trên tiết diện nghiêng

H 4.12. Sơ đồ tính toán trên tiết diện nghiêng

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

Điều kiện cường độ trên tiết diện nghiêng được thể hiện ở 2 điều kiện:

Điều kiện cường độ trên tiết diện nghiêng lực cắt:

$$Q \leq (Q_b + Q_{sw} + Q_{s,inc}) \quad (4.7)$$

ĐK cường độ trên tiết diện nghiêng theo mômen

$$M \leq M_s + M_{sw} + M_{s.inc} \quad (4.8)$$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.5.4. Tính toán cốt đai khi không đặt cốt xiên

a. Tiết diện nguy hiểm nhất

Khi không đặt cốt xiên điều kiện cường độ:

$$Q \leq Q_{b,sw} = Q_b + Q_{sw} = \frac{\varphi_{b2} \cdot (1 + \varphi_f + \varphi_n) \cdot R_{bt} \cdot b \cdot h_0^2}{c} + q_{sw} \cdot c \quad (4.9)$$

Gọi $Q_{b,sw}$ là khả năng chịu cắt của bê tông và cốt đai trên tiết diện nghiêng c , $Q_{b,sw} = f(c)$. Khả năng chịu cắt nhỏ nhất của bê tông và cốt đai tìm từ điều kiện cực tiểu của $Q_{b,sw}$.

$$Q_{b,sw \min} = 2 \cdot \sqrt{\varphi_{b2} \cdot (1 + \varphi_f + \varphi_n) \cdot R_{bt} \cdot b \cdot h_0^2 \cdot q_{sw}}$$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

b. Tính khoảng cách của cốt đai

Cốt đai được xác định bởi các thông số: đường kính ($\emptyset_{sw}$), số nhánh (n), khoảng cách (s).

ĐK đảm bảo trên tiết diện nghiêng nguy hiểm nhất:

$$s \geq \frac{4 \cdot \varphi_{b2} \cdot (1 + \varphi_f + \varphi_n) \cdot R_{bt} \cdot b \cdot h_0^2}{Q^2} \cdot R_{bt} \cdot n \cdot a_{aw} = s_{tt} \quad (4.10)$$

Tránh trường hợp phá hoại theo tiết diện nghiêng nằm giữa hai cốt đai thì điều kiện:

$$s \leq s_{max} = \frac{\varphi_{b4} \cdot (1 + \varphi_n) \cdot R_{bt} \cdot b \cdot h_0^2}{Q} \quad (4.11)$$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

c. Khoảng cách cấu tạo của các cốt đai trong bản và dầm

Dầm $h > 150\text{mm}$ và trong tấm có lỗ với chiều dày lớn hơn 300mm cần phải đặt cốt ngang.

Với đoạn dầm gần gối tựa (có lực cắt lớn):

$$s_{ct} = \min\left(\frac{h}{2}; 150\text{mm}\right) \text{ khi } h \leq 450\text{mm}$$

$$s_{ct} = \min\left(\frac{h}{3}; 300\text{mm}\right) \text{ khi } h > 450\text{mm}$$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

Với đoạn dầm có lực cắt bé: $s_{ct} = \min\left(\frac{3.h}{4}; 500mm\right)$.
Khoảng cách thiết kế của cốt đai

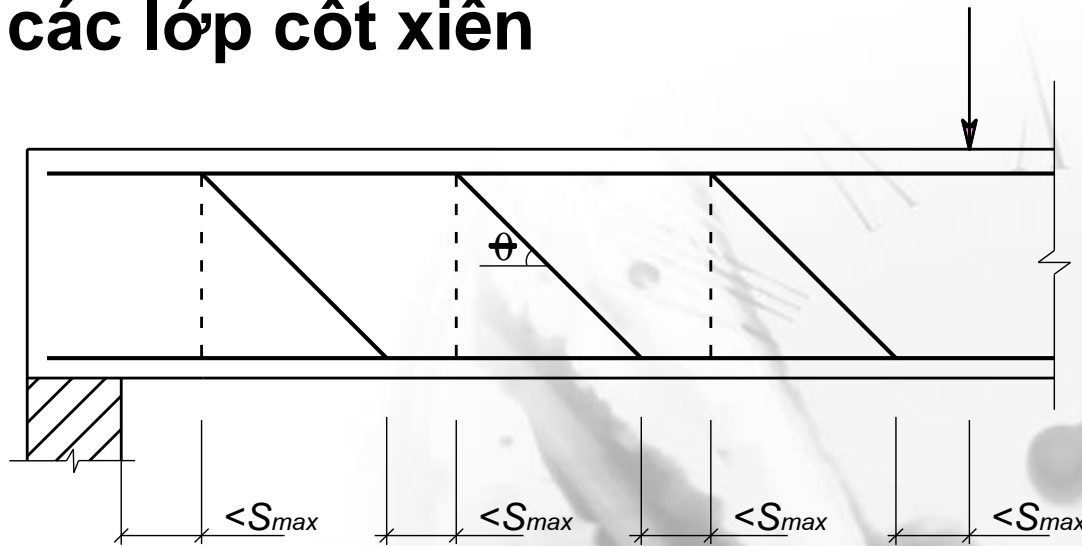
$$s = \min\left(s_{tt}; s_{max}; s_{ct}\right)$$

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.5.5. Tính toán cốt xiên

Ở những đoạn dầm mà $Q > Q_{b,sw}$ bố trí thêm cốt xiên để tham gia chịu cắt.

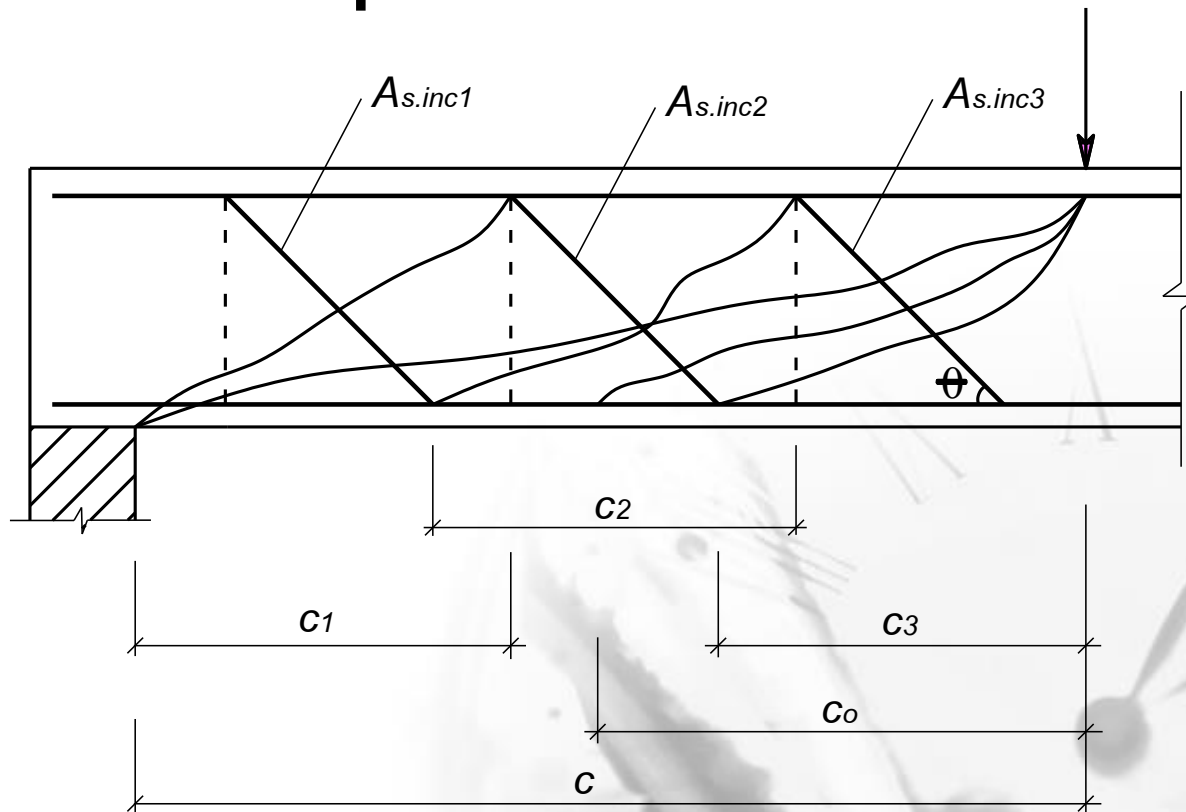
a. Bố trí các lớp cốt xiên

H 4.13. Vị trí các lớp cốt xiên trong dầm

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

b. Tính toán các lớp cốt xiên

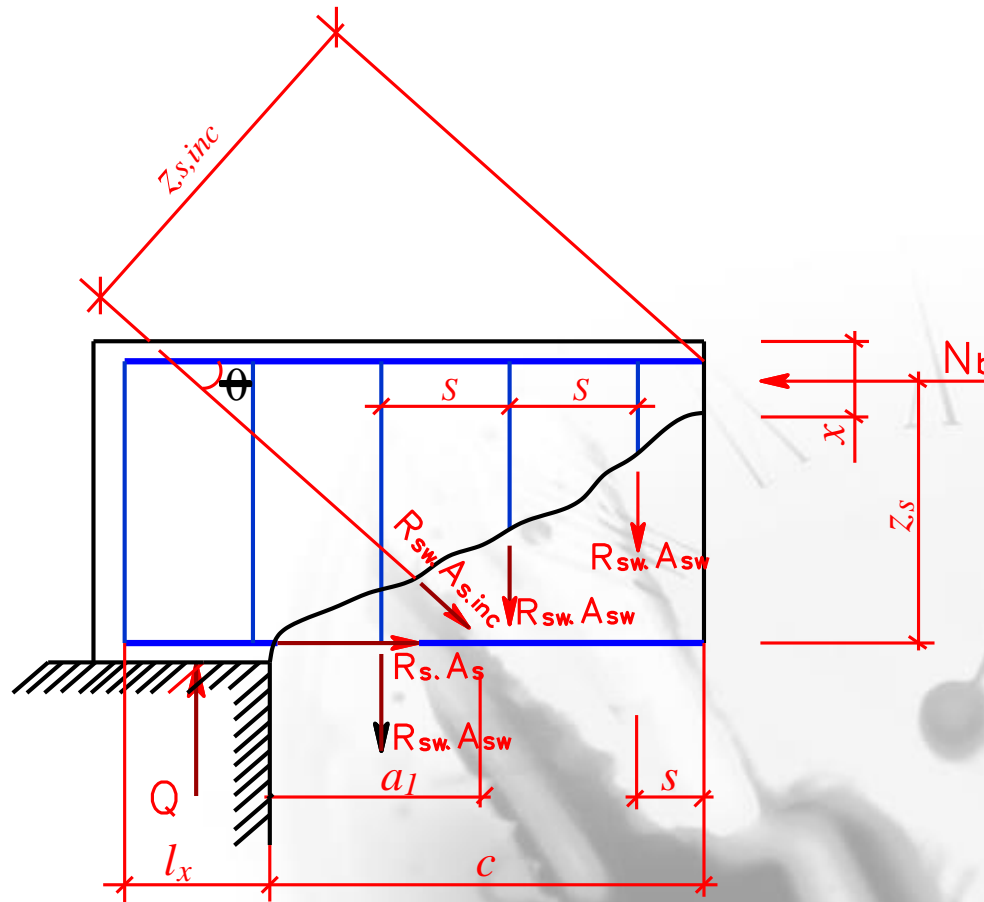

H 4.14. Các mặt cắt nghiêng dùng để tính toán cốt xiên

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

4.5.6. Kiểm tra cường độ trên tiết diện nghiêng theo mô men

H 4.15. Sơ đồ lực trên tiết diện nghiêng

Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

a. Neo cốt dọc chịu kéo gần gối tựa tự do

Khi $Q_{\max} \leq 2,5R_{bt}.bh_o$ thì lấy đoạn neo $l_{an} \geq 5d$

Khi $Q_{\max} > 2,5R_{bt}.bh_o$ thì lấy đoạn neo $l_{an} \geq 15d$ khi

$B < 15$, $l_{an} \geq 10d$ khi $B \geq 15$.

b. Uốn cốt thép dọc chịu kéo

$$M_{td} = R_s \cdot A_s \cdot Z_s \quad (4.12)$$

$$M \leq M_{td} = R_s \cdot A_s \cdot Z_s$$

$$M \leq M_{tdnghiêng} = R_s \cdot A_s \cdot Z_{s.inc}$$

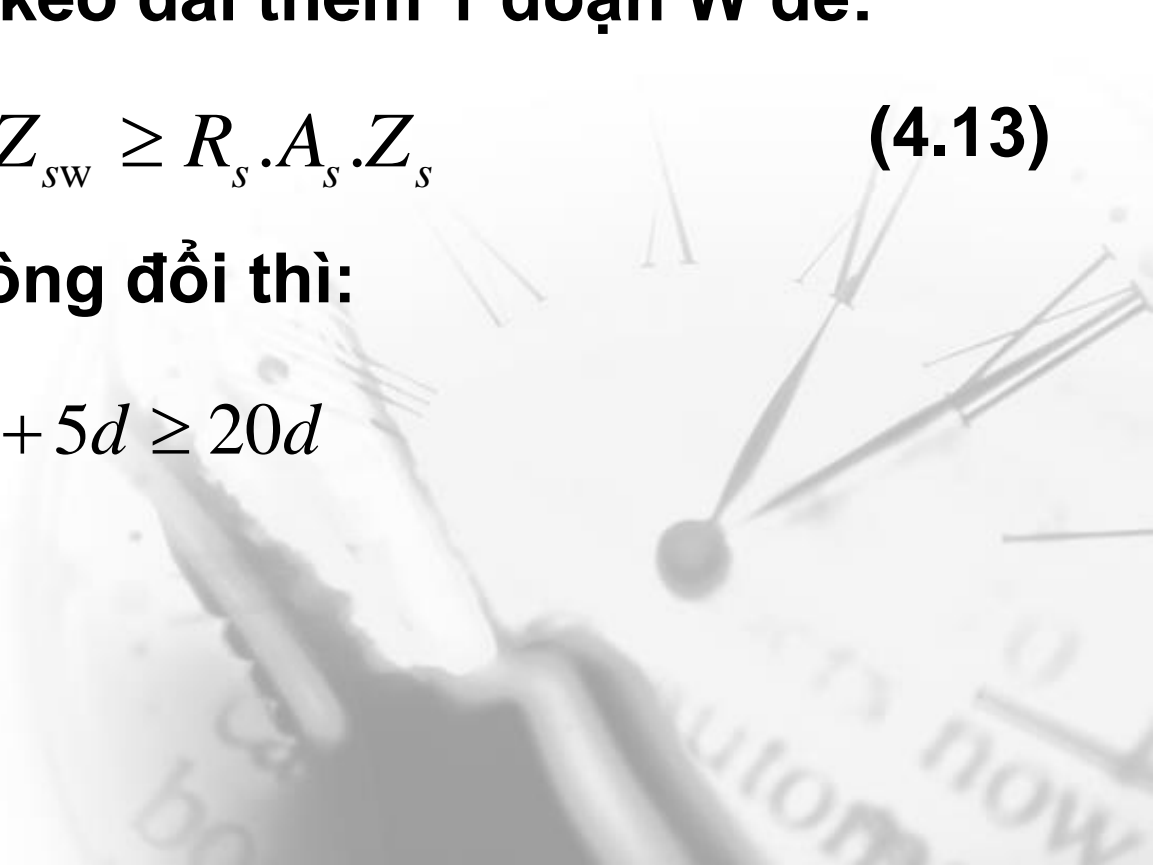
Chương 4: CẤU KIỆN CHỊU UỐN

c. Cắt cốt thép dọc chịu kéo

Đảm bảo cường độ trên tiết diện nghiêng thì cốt thép được cắt phải được kéo dài thêm 1 đoạn W để:

$$\sum R_{sw} \cdot A_{sw} \cdot Z_{sw} \geq R_s \cdot A_s \cdot Z_s \quad (4.13)$$

Với dầm tiết diện không đổi thì:

$$W = \frac{0,8 \cdot Q}{2 \cdot q_{sw}} + 5d \geq 20d$$

Thank You !

